

Ders

• Bölgesel Ekonomi ve Bölgesel Gelişme Politikası

Konu 5

• Türkiye’de bölgeler arası eşitsizlik

Prof. Dr. N. Semih ÖZ

23 Mart 2020; Ankara

Türkiye'de Bölgesel Nüfus Yoğunluğu

<https://www.icisleri.gov.tr/turkiyenin-nufus-haritasi>

- 24 milyon 465 bin 689 nüfus ile Marmara Bölgesi'nde,
- 12 milyon 705 bin 812 nüfus ile İç Anadolu Bölgesi'nde,
- 10 milyon 552 bin 942 nüfus ile Akdeniz Bölgesi'nde,
- 10 milyon 318 bin 157 nüfus ile Ege Bölgesi'nde,
- 8 milyon 876 bin 531 nüfus ile Güneydoğu Bölgesi'nde
- 7 milyon 674 bin 496 nüfus ile Karadeniz Bölgesi'nde,
- 5 milyon 966 bin 101 nüfus ile Doğu Anadolu Bölgesi'nde

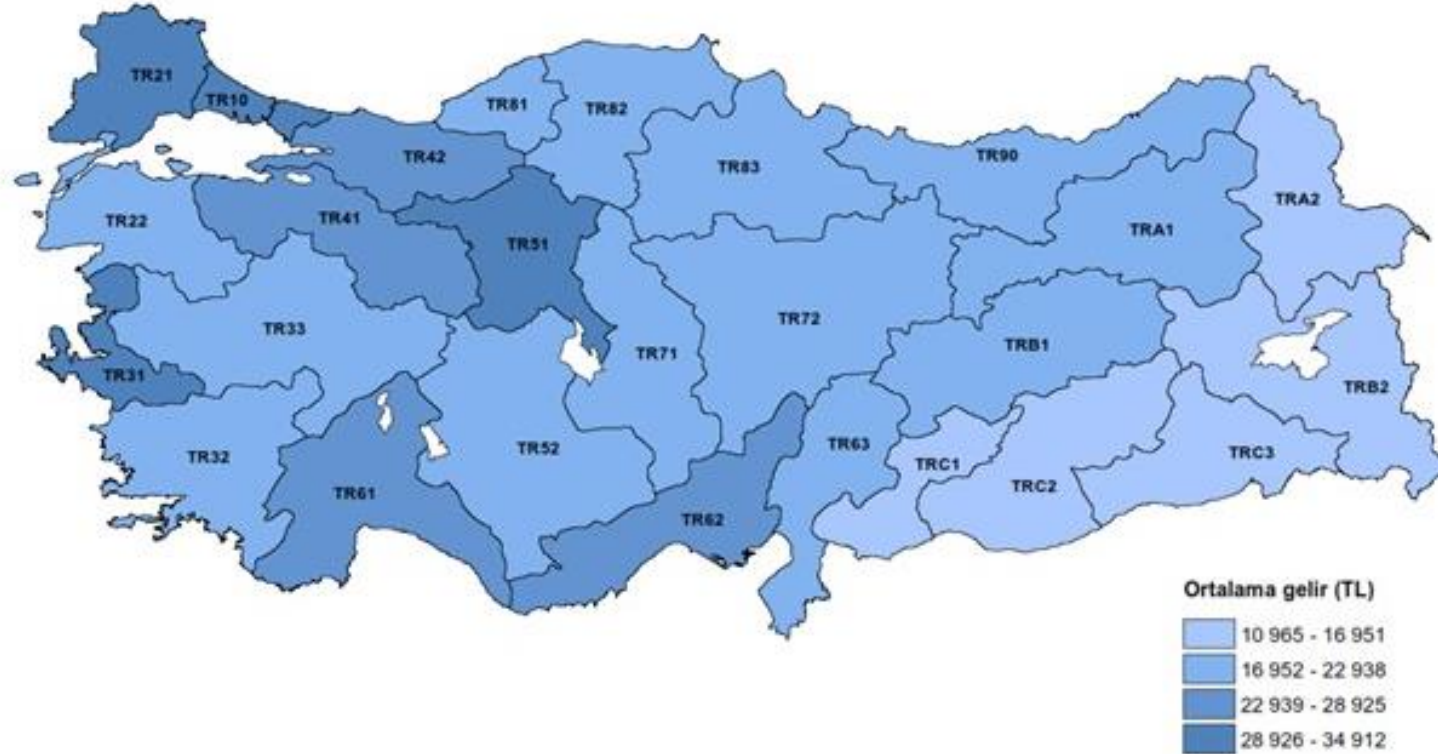
İl bazında gayrisafi yurt içi hasıla, iktisadi faaliyet kollarına göre, cari fiyatlarla, 2004-2018

TRB24	Hakkari	2004	150 338	80 000	545 509	775 847	111 956	887 802
		2005	182 033	87 309	620 592	889 934	129 173	1 019 107
		2006	202 438	124 509	712 809	1 039 756	149 087	1 188 843
		2007	272 393	130 011	813 792	1 216 196	156 190	1 372 386
		2008	277 653	156 287	929 473	1 363 413	168 024	1 531 437
		2009	281 116	122 856	998 574	1 402 547	170 162	1 572 709
		2010	328 166	161 362	1 083 308	1 572 836	216 058	1 788 894
		2011	321 170	201 778	1 295 154	1 818 102	248 671	2 066 773
		2012	406 110	299 576	1 527 137	2 232 823	296 965	2 529 788
		2013	355 054	425 187	1 737 514	2 517 756	356 365	2 874 121
		2014	354 596	502 921	1 974 848	2 832 365	370 105	3 202 470
		2015	427 840	482 946	2 230 570	3 141 357	423 660	3 565 017
		2016	451 152	454 243	2 729 743	3 635 138	489 602	4 124 741
		2017 ^(r)	532 670	599 554	3 169 603	4 301 828	552 242	4 854 069
		2018	630 792	693 858	4 341 757	5 666 407	661 194	6 327 601

TÜİK Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması Bölgesel Sonuçları, 2018

Ortalama yıllık eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert geliri, İBBS 2. Düzey, 2018

TÜİK Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması Bölgesel Sonuçları, 2018

En yüksek gelir TR10 (İstanbul) Bölgesine ait oldu

Araştırma sonuçlarına göre, Türkiye’de ortalama yıllık eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert geliri 2018 yılında 24 bin 199 TL iken, İBBS 2. Düzey bölgeleri itibarıyla en yüksek olduğu bölge, 34 bin 912 TL ile TR10 (İstanbul) Bölgesi oldu. Bu bölgeyi, 29 bin 952 TL ile TR21 (Tekirdağ, Edirne, Kırklareli) Bölgesi ve 29 bin 847 TL ile TR51 (Ankara) Bölgesi izledi.

Ortalama yıllık eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert gelirinin en düşük olduğu bölgeler ise 10 bin 965 TL ile TRB2 (Van, Muş, Bitlis, Hakkari), 11 bin 204 TL ile TRC3 (Mardin, Batman, Şırnak, Siirt) ve 11 bin 357 TL ile TRC2 (Şanlıurfa, Diyarbakır) şeklinde sıralandı.

TÜİK Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması Bölgesel Sonuçları, 2018

Gelir eşitsizliği en düşük bölge TRB1 (Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli) oldu

Gelir dağılımı eşitsizliği ölçütlerinden olan Gini katsayısı, sifıra yaklaştıkça gelir dağılımında eşitliği, bire yaklaştıkça gelir dağılımında bozulmayı ifade etmektedir.

Gini katsayısı Türkiye’de 2018 yılı itibarıyla 0,408 iken, bu değerin en düşük olduğu bölgeler; 0,305 ile TRB1 (Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli), 0,308 ile TR81 (Zonguldak, Karabük, Bartın) ve 0,313 ile TRA1 (Erzurum, Erzincan, Bayburt) bölgeleri oldu.

Gini katsayısının en yüksek olduğu bölgeler ise 0,444 ile TR10 (İstanbul), 0,402 ile TR62 (Adana, Mersin) ve 0,401 ile TR21 (Tekirdağ, Edirne, Kırklareli) oldu.

TÜİK, Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması, 2006-2018

Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert gelirine göre Gini katsayısı ve P80/P20 oranı

	Yıllar - Years												
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Gini katsayısı - Gini coefficient	0.428	0.406	0.405	0.415	0.402	0.404	0.402	0.400	0.391	0.397	0.404	0.405	0.408
P80/P20 oranı - S80/S20 ratio	9.6	8.1	8.1	8.5	7.9	8.0	8.0	7.7	7.4	7.6	7.7	7.5	7.8

İl bazında gayrisafi yurt içi hasıla, iktisadi faaliyet kollarına göre, cari fiyatlarla, 2004-2018

İl bazında gayrisafi yurt içi hasıla, iktisadi faaliyet kollarına göre, cari fiyatlarla, 2004-2018

Gross domestic product by provinces by kind of economic activity, current prices, 2004-2018

(Bin TL-Thousand TL)

İstatistiki bölge birimleri sınıflaması (3. Düzey) Statistical regions (Level 3)			Tarım Agriculture	Sanayi Industry	Hizmetler Services	Sektör toplamı Sectoral total	Vergi-sübvansiyon Taxes-subsidies	GSYH GDP
TR	Türkiye-Turkey	2004	54 365 145	145 005 909	304 887 404	504 258 457	72 765 040	577 023 497
		2005	62 349 598	170 459 652	355 501 121	588 310 371	85 392 571	673 702 943
		2006	64 415 593	206 057 740	419 780 984	690 254 317	98 973 238	789 227 555
		2007	66 197 107	232 941 255	481 118 335	780 256 698	100 204 181	880 460 879
		2008	74 451 345	260 996 668	550 190 966	885 638 980	109 143 879	994 782 858
		2009	81 234 274	240 365 442	569 482 714	891 082 431	108 109 417	999 191 848
		2010	104 703 635	285 383 871	629 823 047	1 019 910 553	140 103 425	1 160 013 978
		2011	114 838 169	375 613 697	736 243 999	1 226 695 865	167 781 301	1 394 477 166
		2012	121 692 893	420 266 164	843 453 712	1 385 412 768	184 259 347	1 569 672 115
		2013	121 709 079	501 220 607	962 395 396	1 585 325 082	224 388 005	1 809 713 087
		2014	134 724 745	576 440 635	1 097 024 575	1 808 189 955	236 275 921	2 044 465 876
		2015	161 447 917	652 582 965	1 246 695 908	2 060 726 790	277 920 704	2 338 647 494
		2016	161 304 618	735 168 540	1 402 423 306	2 298 896 464	309 629 285	2 608 525 749
		2017 ^(a)	189 193 521	908 455 932	1 659 105 796	2 756 755 249	353 894 906	3 110 650 155
		2018	216 666 387	1 097 683 431	2 020 863 410	3 335 213 229	389 174 707	3 724 387 936

İl bazında gayrisafi yurt içi hasıla, iktisadi faaliyet kollarına göre, cari fiyatlarla, 2004-2018

TR100 İstanbul	2004	530 330	47 066 568	103 603 732	151 200 630	21 818 414	173 019 044
	2005	601 554	54 203 103	120 996 325	175 800 982	25 517 310	201 318 292
	2006	566 282	65 537 887	141 228 209	207 332 377	29 728 690	237 061 067
	2007	526 371	72 544 754	163 148 997	236 220 122	30 336 483	266 556 605
	2008	512 739	79 297 665	188 507 839	268 318 243	33 066 853	301 385 096
	2009	542 941	72 530 170	194 786 380	267 859 491	32 497 704	300 357 195
	2010	572 084	83 500 083	217 972 574	302 044 742	41 491 386	343 536 128
	2011	643 161	111 644 057	256 172 614	368 459 831	50 396 086	418 855 917
	2012	782 857	123 896 019	295 355 826	420 034 701	55 864 448	475 899 149
	2013	733 029	146 258 262	337 311 335	484 302 626	68 548 528	552 851 154
	2014	900 667	166 397 951	383 491 348	550 789 966	71 971 645	622 761 611
	2015	974 199	191 436 847	444 287 413	636 698 459	85 868 580	722 567 040
	2016	989 320	217 265 088	494 900 426	713 154 834	96 052 008	809 206 842
	2017 ⁽¹⁾	1 076 031	263 671 772	597 104 806	861 852 610	110 639 219	972 491 829
	2018	1 330 662	306 340 662	726 866 280	1 034 537 604	120 716 680	1 155 254 285

